

Den 17. juli 2024
FVM 374

ORIENTERENDE NOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om Kommissionens forslag til gennemførselsforordning om finansiel krisestøtte til frugt- og grøntsagssektoren og vinsektoren, der er ramt af ugunstige klimatiske begivenheder i Østrig, Tjekkiet og Polen (komitésag)

KOM-dokument foreligger ikke

Som følge af ugunstige vejrforhold i Polen, Tjekkiet og Østrig i første halvår 2024 præsenterede Kommissionen på møde i Komitéen for Frugt og Grønt under den fælles markedsordning for landbrugsvarer i EU den 9. juli 2024 forslag til gennemførselsforordning om krisestøtte til frugt- og grøntsagssektoren samt vinsektoren i de tre medlemsstater (komitesag).

Kommissionens forslag til gennemførselsforordning om krisestøtte til frugt- og grøntsagssektoren samt vinsektoren i Polen, Tjekkiet og Østrig er fremsat med hjemmel i artikel 221 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning 1308/2013 af 17. december 2013 om den fælles markedsordning for landbrugsvarer, hvorefter der kan træffes foranstaltninger til løsning af specifikke problemer. De ugunstige vejrforhold er primært forårsaget af frost i foråret efter en periode med varmere end normalt vejr, hvilket har ført til store skader på grøntsager og frugt, herunder vinstokke. Kommissionen finder, at der på trods af ugunstige vejrforhold i flere medlemsstater er tale om ekstraordinært dårlige forhold i de tre medlemsstater. Ifølge forslaget bringer indkomsttabene for de berørte producenter i Østrig, Tjekkiet og Polen deres økonomiske levedygtighed i fare.

Krisestøtten udgør i alt ca. 462 mio. kr. (62 mio. euro) fordelt med ca. 276 mio. kr. (37 mio. euro) til Polen, ca. 112 mio. kr. (15 mio. euro) til Tjekkiet og ca. 75 mio. kr. (10 mio. euro) til Østrig. Beløbet finansieres fra landbrugsreserven. De tre medlemsstater kan yde supplerende national støtte op til 200 pct. af det tildelte beløb. Støtten skal anvendes til foranstaltninger, der sigter mod at kompensere de hårdest ramte landbrugere i frugt- og grøntsagssektoren samt i vinsektoren for de økonomiske tab, der påvirker landbrugernes levedygtighed. Støtten skal desuden gives på baggrund af objektive og ikke-diskriminerende kriterier, der tager hensyn til de faktiske økonomiske tab og sikrer, at de deraf følgende betalinger ikke forårsager markeds- eller konkurrenceforvridning. Udbetalingerne skal senest være foretaget den 31. januar 2025.

Midlerne i landbrugsreserven udgør efter seneste oplysninger juni 2024 fra Kommissionen ca. 405 mio. euro for indeværende budgetår og budgetteres med at udgøre 450 mio. euro for næste budgetår (16. oktober 2024 til 15. oktober 2025). Forslaget, som i alt omfatter en udgift op til 62 mio. euro, kan således finansieres under landbrugsreserven. Uforbrugte midler under landbrugsreserven kan overføres til efterfølgende år. Hvis der ikke er midler på budgettet til at fylde reserven op, kan der som en sidste udvej anvendes finansiel disciplin, hvorved den direkte landbrugsstøtte beskæres med en procentdel af den støtte, som udbetales til støttemodtagere over 2.000 euro per bedrift.

Forslaget vurderes ikke at påvirke beskyttelsesniveauet i Danmark eller EU.

Forslaget blev sat til afstemning på mødet i Komitéen for Frugt og Grønt under den fælles markedsordning for landbrugsvarer i EU den 9. juli 2024. Forslaget opnåede kvalificeret flertal i komitéen og kan derefter vedtages af Kommissionen. En medlemsstat afstod fra at stemme, mens en medlemsstat stemte imod, og de resterende medlemsstater støttede forslaget.

Fra dansk side afstod man fra at stemme med henvisning til, at der ikke var tilstrækkelig tid til stillingen tagen til forslaget. Der udover anførte man et generelt forbehold over for anvendelsen af landbrugsreserven, herunder særligt muligheden for 200 pct. national medfinansiering.